

RESUM - MEMÒRIA DE LES ACTUACIONS DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT REALITZADES L'ANY 2024

- 1 **Presentació**
- 2 **Actuacions realitzades al municipi (ordenades cronològicament)**
 - 2.1 [Dia Escolar de la No violència i la Pau \(DENIP\)](#)
Setmana del 29 de gener.
 - 2.2 [Commemoració de la 48a edició de la RASD](#)
del 27 al 29 de febrer.
 - 2.3 [Aprovació del Pla Director de Cooperació 2024-2028](#)
març - maig.
 - 2.4 [Presentació de l'estada solidària a Armènia. Pressupostos Kosmos](#)
20 de setembre.
 - 2.5 [VIII edició de la campanya Persones refugiades, avui: Un Mar de Plàstic](#)
del 4 al 22 de novembre.
- 3 **Treball en xarxa i altres actuacions**
 - 3.1 [Oferta d'accions d'Educació pel Desenvolupament \(EpD\) del Catàleg d'Activitats Educatives \(CAE\) municipal: Curs escolar 2023/2024](#)
 - 3.2 [Fons Català de Cooperació al Desenvolupament \(Fons\)](#)
 - 3.3 [Grup de treball supramunicipal del Comerç Just](#)
 - 3.4 [Espai de debat educatiu \(EDE\): activisme i educació per a la justícia global](#)
- 4 **Balanç econòmic**
- 5 **Proposta d'actuacions per l'any 2025 (Pla Anual)**

1 Presentació

El Pla director de cooperació al desenvolupament (Pla de Cooperació) va ser aprovat per unanimitat en sessió plenària el 7 de març de 2024 i aprovat definitivament el mes de maig del mateix any. El document recull les línies estratègiques municipals en l'àmbit de la cooperació per al període 2024 – 2028 sota el marc d'incidència dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides i en compromís amb l'agenda 2030.

La finalitat del Pla és la de promoure en la ciutadania els valors intrínsecs dels Drets Humans, la Cultura de la Pau, la Sostenibilitat i la Justícia Global impulsant actuacions que possibilitin una transformació social en un món altament globalitzat i tecnificat.

L'any 2024 s'ha caracteritzat per l'aprovació del Pla que ha comportat una major dedicació del personal tècnic del departament durant el primer trimestre que atès el caràcter compartit de la dotació dels recursos humans del departament i la marxa sobrevinguda de la titular tècnic del departament de Salut Pública va motivar que el desplegament del nombre d'activitats es veies sensiblement minorada.

Tot i així el departament municipal de Cooperació Internacional ha impulsat o col·laborat activament en diferents campanyes de sensibilització ciutadana essent la més significativa la VIII Campanya de sensibilització ciutadana *Persones Refugiades Avui*, amb l'exposició *Un Mar de Plàstic* com eix central de la campanya.

L'aposta decidida per l'*Educació per al Desenvolupament* (EpD) ha facilitat que durant el curs passat el Catàleg d'Activitats Educatives municipal (CAE) figurés, per cinquè any consecutiu actuacions en aquest àmbit en un total de 5 propostes destinades a l'alumnat i el professorat de l'educació primària, secundària i postobligatoria, així com també a la ciutadania i el teixit social i comercial del municipi, en formen part.

2 Actuacions realitzades al municipi (ordenades cronològicament)

2.1 [Dia Escolar de la No violència i la Pau \(DENIP\)](#) setmana del 30 de gener.

Lloc: Centres educatius de primària

Col·laboradors: Dept. municipal de Cooperació Internacional

Cost econòmic: a càrrec de cada centre educatiu

Resum de les actuacions: En el marc de l'aniversari de la mort del líder pacifista Mahatma Gandhi, es commemora aquesta diada que té com objectiu promoure els valors de la no violència amb la realització d'activitats i actuacions als centres educatius. A Montornès, se n'han dut a terme a totes les escoles d'infantil i primària.

Indicadors d'avaluació (resultats): Els centres educatius valoren satisfactòriament la diada en el seu conjunt.

2.2 Commemoració de la 48a edició de la RASD

del 27 al 29 de febrer.

Un any més, la bandera de la República Àrab Sahrauí Democràtica va penjar del balcó de l'Ajuntament per commemorar l'aniversari de la seva proclamació seguint les indicacions acordades per la Coordinadora Catalana d'Ajuntaments Solidaris amb el Poble Sahrauí (CCASPS), a la qual pertany Montornès. Tot seguit una declaració en suport al poble sahrauí reclamant la realització del referèndum d'autodeterminació va tenir lloc en paral·lel.

Lloc: Exterior de l'edifici central de l'ajuntament

2.3 Aprovació del Pla Director de Cooperació 2024-2028

Aprobat per unanimitat en sessió plenària del 7 de març essent definitiu a mitjans de maig. Un Pla que pretén donar continuïtat al de l'anterior exercici de 2018 incorporant una nova estructura interna de treball, la Comissió Tècnica Transversal (CTT) que vetllarà pel satisfactori desplegament de les actuacions, serveis i programes del Pla. El document recull les 5 línies estratègiques municipals i 17 actuacions en l'àmbit de la cooperació per al període 2024 – 2028 sota el marc d'incidència dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides i en compromís amb l'agenda 2030.

2.4 Presentació de l'estada solidària a Armènia. Pressupostos Kosmos

Lloc: Centre Juvenil Sputnik

Coordinació: Departaments de Joventut i de Cooperació Internacional.

Col·laboració: Cooperativa COCAT Coordinadora d'Organitzadors de Camps de Treball Internacionals de Catalunya.

Cost econòmic: 635€. Cost de l'exposició.

L'estiu de 2023, 8 joves de Montornès van formar part d'un grup de 17 que va desenvolupar un projecte escolar a Armènia. Durant 15 dies van col·laborar en les tasques de restauració d'un centre escolar i van participar en intercanvis culturals. Per explicar l'experiència i donar-la a conèixer a la resta de joves s'ha dissenyat una exposició de 6 rollups que va ser presentada en el marc de la Festa Major de 2024. La proposta formava part dels pressupostos participatius Kosmos 2022 a càrrec del departament de Joventut amb el suport del departament de Cooperació.

2.5 VIII a edició de la campanya "Persones refugiades, avui"

Del 4 al 22 de novembre. Un Mar de Plàstic de Martí Albesa

Lloc: Can Saurina

Coordinació: Dept. municipal de Cooperació Internacional.

Col·laboradors: Associació Talaia

Cost econòmic: 5.875€

Finançament: municipal i de la Diputació de Barcelona.

Resum de les actuacions: Campanya de sensibilització ciutadana que ha donat a conèixer la situació de les persones migrants arribades al sud d'Espanya (Almeria) en un context globalitzat.

Indicadors d'avaluació (resultats): Pel que a la participació ha estat la inicialment esperada doncs bona part de la proposta anava destinada a l'alumnat dels centres educatius de secundària (2n cicle) i post-obligatori (batxillerat i escola d'adults) en un total de 687 persones, de les que 617 són alumnes pertanyents a una vintena de grups. En quant a la seva avaluació, les valoracions confirmen un molt bon grau d'acceptació de la proposta tant per la seva metodologia com pels propis resultats. L'institut Marta Mata destaca d'idoneïtat de la proposta per l'alumnat de 2n cicle de secundària al vincular els seus continguts amb el CV escolar i la realitat de les persones migrants en els seus processos de migració. La valoració numèrica és d'un 9/10. D'igual manera l'institut Vinyes Velles valora un 8/10 la proposta de la mateixa manera que l'escola d'adults que fins i tot sol·licita que es faci més sovint aquest tipus d'intervencions. Com s'ha comentat en més d'una ocasió, una part important del seu alumnat és població migrada pel que sensibilitzar amb històries de vida és una proposta molt adequada.

3 Treball en xarxa i altres actuacions

Presentació de l'oferta d'accions d'Educació pel Desenvolupament (EpD) del Catàleg d'Activitats Educatives (CAE) municipal

Dates: Curs escolar 2023/2024

Coordinació: Dept. municipal de Cooperació Internacional.

Col·laboradors: Dept. municipal d'Educació.

Cost econòmic: El cost està vinculat a les actuacions anteriorment descrites.

Finançament: municipal

Resum de l'actuació: S'han dissenyat unes fitxes d'actuacions que formen part del CAE. La intenció és fomentar en la ciutadania i més especialment en les noves generacions, els principis dels Drets Humans, de la Cultura de la Pau i de la Justícia Global que facin d'aquest món, un de més just i sostenible, sense fronteres físiques i socioculturals que et classifiquin pel teu origen, confessió, color de pell, etc.

El contingut de les fitxes, classificades segons el col·lectiu destinatari, es poden programar durant el curs escolar i, en el cas de la ciutadania, teixit associatiu i altres col·lectius, al llarg de l'any. Les fitxes són les cinc següents:

- El dret humà a l'aigua i al sanejament. A càrrec d'Enginyeria Sense Fronteres
- Campanya de sensibilització Persones Refugiades, Avui.
- Acompanyament en el disseny d'actuacions d'Educació per al Desenvolupament.
- Petits Detalls, entitat catalana que desplega una proposta educativa a Uganda
- La Carta Viatgera a càrrec d'Asperpol, ONGD amb seu a Sta. Perpetua de la Mogoda que actua a Gambia i que des de fa pocs col·labora a Montornès. Aquesta activitat és de nova incorporació.

Indicadors d'avaluació (resultats): És un recurs ben valorat pels centres educatius amb especial atenció a la campanya de persones refugiades i la carta viatgera. De l'acompanyament per dissenyar actuacions EpD se'n fa un ús molt esporàdic. Es preveu que el proper curs algunes escoles es puguin acollir al projecte d'artivisme creatiu de la cooperativa Creart, sempre i quan rebi el finançament de l'Oficina de Cooperació de la DIBA.

Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (Fons)

El Fons és una organització formada bàsicament per ajuntaments catalans i altres organitzacions municipalistes. Gestiona, de forma conjunta, els recursos econòmics aportats per les institucions i les entitats associades com és el cas de l'Ajuntament de Montornès del Vallès, soci des de l'any 2008.

Durant els dos darrers exercicis s'ha destinat 23.000€ als projectes que es detallen a continuació.

Any	Import €	Núm. projecte	Nom projecte i zona geogràfica	Entitat executora
2023	6.000	3829	Crida d'emergència per a la població víctima del terratrèmol al Kurdistan, Síria i Turquia.	El mateix Fons amb la col·laboració de Farmaceuticos Mundi
2023	13.800	3088	Construcció d'una escola d'educació especial a Guatemala	Gestora de Recursos per al Desenvolupament del Discapacitat GERDD
		3621	Atenció sociojurídica a persones en desplaçament forçat i incidència a la frontera sud espanyola: Ceuta	No Name Kitchen
2024	1.200	3943	Crida d'emergència en Suport a Cuba	MEDICUBA
2024	2.000	3882	Crida d'emergència per fer front a la crisi humanitària generada per l'escalada de violència a Palestina i El Líban.	El mateix Fons

Grup de treball supramunicipal del Comerç Just

L'any 2014 es va iniciar al municipi la campanya de Comerç Just CAFÈ CIUTAT que amb el pas del temps dóna pas a una campanya genèrica de Comerç Just.

El 2017 Montornès s'adhereix a la Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària.

Ambdues iniciatives possibiliten l'adopció de mesures en l'àmbit municipal encaminades a garantir que els productes i serveis que l'administració adquireixi hagin estat lliures de situacions de marginalitat i explotació humana que garanteixin els drets humans, aposti per la sostenibilitat del planeta des d'una perspectiva de justícia global.

La introducció progressiva de criteris ètics en les contractacions i compres de l'ajuntament és el resultat d'una tasca de sensibilització transversal dels diferents departaments i àrees del consistori que es va iniciar ara fa uns anys.

Des de novembre de 2020 es compta amb el suport de la [Cooperativa La Coordi](#), Coordinadora pel Comerç Just i les Finances Ètiques formada per Alternativa3, FETS, Oxfam Intermón, SETEM i la Xarxa d'Economia Solidària. Es va crear a l'octubre de 2018, com a fruit de la campanya "Som Comerç just i Banca Ètica". La campanya compta amb el suport de l'Oficina de Cooperació de la DIBA.

Actualment es proposa donar resposta a les actuals i futures necessitats del Comerç Just a través d'una Xarxa solidària formada per una vintena de municipis de la província de Barcelona.

Espai de debat educatiu (EDE): Artivisme i educació per a la justícia global

El curs 23/24 el tema central de les sessions de l'EDE, seminari que se celebra mensualment, ha estat el poder de l'educació per a la transformació social des d'una perspectiva constructiva i creativa que capaciti a la societat a minimitzar les desigualtats i la vulneració de drets a través de l'art. Durant les trobades, obertes a famílies, professionals i persones interessades en l'educació, la cooperativa Creart (activistes a través de l'eina pedagògica i visual de l'artivisme creatiu) ha conduït les sessions per conèixer quina eines s'han de potenciar per motivar les diferents comunitats educatives sobre les qüestions esmentades sota una perspectiva d'educació per la justícia social, la cultura de la pau i la sostenibilitat mediambiental i ecològica.

La acta de cloenda va tenir lloc a finals de novembre a la Plaça Picasso. Sota el nom *Camins cap a l'educació, un dret per a tothom*, desenes de persones es van aplegar per conèixer els resultats del seminari a través dels elements centrals de la celebració del Dia Universal dels Drets dels Infants (DUDI). Una gran instal·lació artística formada per desenes de llibres va servir per explicar el Dret a l'Educació que té tota persona al llarg de la seva vida. La recaptada de llibres, bona part dels quals va anar a càrrec de les escoles participants a la diada, s'enviaran a la biblioteca de l'Escola Rosario Castellanos de Chiapas (Mèxic), una vegada finalitzada la matinal.

BALANÇ ECONÒMIC DEPARTAMENT COOPERACIÓ INTERNACIONAL 2024			
Nom de l'aplicació pressupostària	Import Inicial €	Disponible €	Observacions
Despeses Cooperació i sensibilització (EpD)	15.000	5.372,89	Activitats de sensibilització i difusió.
Aportació FCCD	8.100	5.415	Quota soci (2.500€) i CCASPS (185€). El conveni no s'ha arribat a formalitzar
Emergències humanitàries	5.000	1.800	Aportació a 2 campanyes d'emergència impulsada pel Fons: Cuba ; Líban i Palestina
TOTAL	28.100	12.587,89	

5 Proposta d'actuacions de 2025

- Campanya per dinamitzar el Consell.- Identificar nous agents de la cooperació al desenvolupament per proposar la seva incorporació. Estudiar la possibilitat de modificar l'Estatut que regula el Consell per facilitar-ne la incorporació de nous perfils.
- Activar la Comissió Tècnica Municipal (interdepartamental i transversal)
Per identificar les possibles actuacions de cooperació municipal que es fan des dels diferents departaments i agents, enriquir el pla d'acció anual o bianual amb propostes d'actuació i estudiar la possibilitat d'escollir una temàtica anual i coordinar tots els esforços per fer-la possible.
- Potenciar les actuacions concertades: DENIP (finals de gener), RASD (finals de febrer), Dia Mundial de l'Aigua (2a quinzena març), Comerç Just (1a quinzena de maig), Vacances en Pau / Amb Ulls d'infants (juliol-agost), Refugiats (finals d'octubre i novembre), Kosmos'25 àmbit solidaritat (octubre i novembre), DUDI (novembre) i Parc de Nadal (desembre). Dimensió Mobilitat Internacional (tot l'any).
- Altres diades internacionals a tenir en compte: Persones Refugiades (20/06), Solidari amb el Poble Palestí (29/11), DDHH i Persones Migrades (10 i 18/12)
- Altres recursos: Pandejant pel Món (exposició itinerant sobre l'experiència Armènia). EqualMed (projecte de la DIBA que incorpora la perspectiva de gènere en les polítiques locals al Marroc)
- Suport a 2 projectes presentats en la convocatòria de subvencions de la Diputació de Barcelona: Associació Creart (potenciar l'ECiJG des de la creativitat) i Servei Civil Internacional (Zero Discriminació)

Àrea de Seguretat Ciutadana i Convivència

Departament de Cooperació
Resum memòria actuacions 2024